

Gemeente Deurne

Rekenkamer Deurne

Van: rekenkamer
Aan: gemeenteraad
I.a.a.: college van burgemeester en wethouders

Betreft: **onderzoeksprogramma 2023**

11 juli 2023

Geachte raadsleden,
De rekenkamer heeft onlangs een besluit genomen over de onderwerpen waar zij dit jaar onderzoek naar wil doen. Met een doorkijk naar volgend jaar.

Binnengekomen onderzoeksonderwerpen: prima 'vangst'

De 'uitvraag' begon met onze brief van 23 maart jl. aan de raadsfracties waarin wij u vroegen om eventuele onderzoeksonderwerpen aan te dragen, en de wijze waarop wij die zouden beoordelen. Ook zijn de via het Weekblad van Deurne twee oproepen geplaatst aan inwoners – die ook op social media zijn verschenen.

Al met al zijn wij tevreden over de 'vangst' aan onderzoeksonderwerpen.

Er zijn 17 onderzoeksonderwerpen van zes fracties binnengekomen, en wij hebben drie reacties van inwoners gekregen.

Als rekenkamer hebben wij de ingekomen 17 voorstellen van fracties van een standpunt voorzien (de hierna opgenomen nummers verwijzen hiernaar).

Deze zijn besproken in een gezamenlijke vergadering van rekeningcommissie en rekenkamer, op 3 mei jl. (opgenomen in [bijlage 1](#)).

Nadere reflectie door de rekenkamer

In de gesprekken die wij met alle fracties afzonderlijk voerden – voorafgaand aan het overleg met de rekeningcommissie - constateerden wij nog enkele onderwerpen die maar zijdelings aan de orde kwamen in de schriftelijke bijdragen, maar die wel belangrijk werden gevonden door diverse fracties. Dat ging dan met name over het thema dienstverlening, de wijze waarop vorm wordt gegeven aan burgerparticipatie, en over de communicatie tussen gemeente en inwoners.

Vervolgens hebben wij als rekenkamer daarop gereflecteerd, en geconstateerd dat er drie thema's zijn die door meerdere partijen als 'zorgpunten' worden beschouwd. Sommige ervan hebben een relatie met aangedragen (schriftelijke) onderwerpen, andere kwamen spontaan naar boven in de gesprekken.

Dat zijn de volgende (geclusterde) onderwerpen, die we toelichten aan de hand van gemaakte opmerkingen:

a. De doorwerking van het raadsprogramma (vertaling in programmabegroting; uitwerking/concretisering; SMART maken van de doelen/ambities; monitoring)

Een belangrijk deel van het raadsprogramma moet nog verder geconcretiseerd worden. De koersdagen zijn belangrijk bij de dialoog tussen raad en college hierover. Toch wordt ook het gemis aan concrete doelstellingen ervaren. De doelen van de begroting blijven algemeen en zijn soms vaag. Er zijn nauwelijks indicatoren die een indicatie kunnen geven over effectiviteit en doelmatigheid van het beleid, ter uitvoering van het raadsprogramma. Vaak ontbreekt de monitoring.

Gemaakte opmerkingen:

- we weten voor een belangrijk deel nog niet of en zo ja hoe of wanneer bepaalde zaken uit het raadsprogramma uitgewerkt worden
- hoe weten we of de doelen uit het raadsprogramma worden gehaald?
- er zijn (landelijke) duurzaamheidsdoelen voor 2030, maar geen concrete mijlpalen voor de komende jaren voor Deurne; hoe sturen we dan bij?
- we willen werken met meetbare doelen voor dienstverlening (raadsprogramma)

Relatie met aangedragen onderzoeksonderwerpen:

- zie 2: Transparantie gemeentelijk huishoudpotje/ doorwerking van het raadsprogramma in begroting (en overige P&C-documenten) m.b.t. de drie w-vragen.
- zie 11: onderzoek welke raadsdoelstellingen zijn gehaald of niet (en waarom?).

Onderzoek zou kunnen focussen op:

- doorvertaling van raadsprogramma in programmabegroting: voldoende SMART, coherent en consequent?
- kan de raad zijn kaderstellende rol goed uitvoeren?
- voldoende monitoring van uitvoering van het raadsprogramma? (ook qua effecten?)

b. Burgerparticipatie

Er heerst bij fracties het gevoel dat in veel gevallen inwoners onvoldoende betrokken worden bij beleid van en uitvoering door de gemeente.

Citaat uit raadsprogramma: "Door onze inwoners vroegtijdig te betrekken, proactief met ze te communiceren en ze zo goed mogelijk te faciliteren, willen we bij hen het vertrouwen in de gemeente verbeteren."

Gemaakte opmerkingen:

- onduidelijkheid over hoe we de inwonersparticipatie vorm geven; wat mogen inwoners in welke situatie verwachten?
- we horen vaak dat inwoners denken het met de wethouders te kunnen 'regelen'
- worden dorpsraden wel voldoende serieus genomen?
- het gaat niet alleen over de spelregels tussen gemeente en inwoners, maar ook over: hoe moet je je als gemeente verhouden tot (groepen) inwoners?

Onderzoek zou kunnen focussen op:

- wat is het beleid t.a.v. burgerparticipatie, en wordt dit adequaat uitgevoerd?
- wat zijn de ervaringen van inwoners en dorpsraden m.b.t. inwonersparticipatieprocessen?

c. Gemeentelijke dienstverlening en communicatie door de gemeente

Er bereiken de politiek vaak klachten van inwoners en ondernemers over niet adequate dienstverlening door de gemeente. Ook schort er het e.e.a. aan de communicatie tussen gemeente en inwoners.

Citaat uit raadsprogramma: "Wij willen de dienstverlening verbeteren en hierbij aandacht hebben voor communicatie en verwachtingsmanagement. De basis moet op orde."

Gemaakte opmerkingen:

- regelmatig worden dorpen/ groepen burgers overvallen door optreden gemeente (o.a. opvang asielzoekers in Liessel, speelveld in Vlierden)
- communicatie is vaak niet toegesneden op de doelgroep
- veel klachten van burgers/ondernemers over lang wachten op reactie, geen reactie of slechte communicatie over dienstverlening
- trage behandeling van vergunningen
- vaak het verhaal opnieuw doen omdat vorige contactpersoon niet meer bij de gemeente werkt
- inwoners weten vaak niet welke gemeentelijke regelingen voor hen van toepassing zijn

Relatie met aangedragen onderzoeksonderwerpen:

- nr. 3. Zijn regelingen en subsidies bekend?
- nr. 5. Benchmark doorlooptijd vergunningsaanvragen

Onderzoek zou kunnen focussen op:

- wat is het beleid t.a.v. dienstverlening, en wordt dit adequaat uitgevoerd?
- hoe wordt de dienstverlening door de inwoners ervaren?
- wat zijn specifieke oorzaken van (mogelijk) haperende dienstverlening?
- wat is de communicatiestrategie, en wordt deze adequaat uitgevoerd?
- inzoomen op vergunningverlening (zie nr. 5)

Conclusie rekenkamer:

keuze voor twee onderzoeken in 2023 en twee in 2024

Op basis van de ingekomen 20 reacties, de gevoerde gesprekken met de afzonderlijke fracties, maar zeker ook op basis van het gesprek met de rekeningcommissie, trekken wij de volgende conclusie.

De drie hiervoor benoemde thema's (a, b, en c) passen prima binnen de politieke agenda, voldoen aan de gestelde criteria, en sluiten ook aan bij diverse door de politiek benoemde thema's.

Wij kiezen voor 2023 voor de beide (geclusterde) thema's a en c.

Onderzoekprogramma 2023:

- 1. Doorwerking van het raadsprogramma in de programmabegroting / SMART gehalte van de programmabegroting**
- 2. Dienstverlening (waaronder communicatie)**

Over beide onderwerpen zullen nog onderzoeksopzetten worden gemaakt, die gedeeld gaan worden met de gemeenteraad.

Nadere toelichting m.b.t. beide onderwerpen:

Ad 1. Doorwerking / concretisering van het raadsprogramma 2022 – 2026 in de programmabegroting 2023 / SMART gehalte van de programmabegroting

Op deze manier hoopt de rekenkamer de gemeenteraad meer inzicht te geven, en te ondersteunen in zijn kaderstellende en controlerende rol.

Dit onderzoek gaan we doen in twee tranches met de volgende focus:

Eerste tranche (uit te voeren in juni - juli)

Hoofdvragen:

- Is er sprake van een adequate doorvertaling van het raadsprogramma in programmabegroting 2024?
- is de programmabegroting 2024 voldoende SMART, coherent en consequent? (toegesplitst op de 3 w-vragen in de programmathema's)

Tweede tranche (uit te voeren vanaf oktober)

Hoofdvragen:

- Hoe verloopt het begrotingsproces?
- Hoe is de waardering van de raad voor de programmabegroting?
- Kan de raad zijn kaderstellende en (binnen de P&C-cyclus ook zijn controlerende) rol goed uitvoeren?

Ad 2. Onderzoek naar de dienstverlening aan (waaronder communicatie met) de inwoners van Deurne

Met dit onderzoek wil de rekenkamer de gemeente Deurne handvatten bieden om de dienstverlening verder te verbeteren; een van de doelen uit het raadsprogramma: *“Wij willen de dienstverlening verbeteren en hierbij aandacht hebben voor communicatie en verwachtingsmanagement. De basis moet op orde.”*

Daarbij staat de volgende hoofdvraag centraal:

Hoe effectief stuurt de gemeente Deurne de ontwikkeling van de gewenste kwaliteit van de dienstverlening?

Deze hoofdvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Welke doelstellingen heeft de gemeente op het terrein van dienstverlening, hoe worden deze gemonitord en in welke mate zijn de doelstellingen gerealiseerd?
2. Hoe communiceert de gemeente hierover?
3. Hoe is de dienstverlening georganiseerd en hoe wordt deze door inwoners ervaren?
4. Wat verwachten inwoners van de dienstverlening en vinden zij dat beter zou moeten? In welke mate zijn deze verwachtingen realistisch?
5. Welke mogelijkheden zijn er om de dienstverlening (verder) te verbeteren en aan welke randvoorwaarden dient dan te worden voldaan?
6. Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de kwaliteit van dienstverlening?

Tijdens het onderzoek zal worden ingezoomd op de dienstverlening op het gebied van vergunningen.

Te onderzoeken in 2024:

1. **burgerparticipatie** (thema b; zie beschrijving hiervoor)
2. **Vervangingsinvesteringen en onderhoud openbare ruimte** (nr. 13)

Nadere toelichting ad 2

Vervangingsinvesteringen en onderhoud openbare ruimte

De gemeente Deurne is een traject gestart om voor de openbare ruimte 'de basis op orde te brengen'. Voor alle vakdisciplines binnen openbare ruimte wordt vanaf de start op integraliteit ingebouwd. In het derde en vierde kwartaal 2023 worden aan de raad een beheervisie openbare ruimte en een plan openbare ruimte aangeboden. Hierin komen aan de orde: budgetten, formatie, doorontwikkeling, kwaliteitsniveau, integrale projectplanning, kostendekkendheid en rollen.

Naast de benodigde vervangingsinvesteringen dient er voor de openbare ruimte rekening te worden gehouden met jaarlijkse kosten van onderhoud en kapitaallasten

In de eerste helft van 2024 voert de rekenkamer een 'second opinion' uit op de ingezette verbeteringslag van de openbare ruimte. Met dit onderzoek gaan wij na in hoeverre de beschikbare financiële middelen toereikend zijn om de gemeentelijke kwaliteitsambities met betrekking tot de openbare ruimte te realiseren en of de informatievoorziening aan de raad hierover adequaat is. De rekenkamer toetst ook specifiek of de ambities uit het raadsprogramma 2022-2026 adequaat zijn vertaald in de (meerjaren)begroting en of de raad in staat is gesteld sturing te geven aan het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.

Met dit onderzoek ondersteunen we de raad bij zijn besluitvorming terzake.

Onderwerpen voor groslijst

De volgende onderzoeksonderwerpen zijn voor ons ook zeker onderzoekwaardig (op termijn):

- nr. 8. Verspilling afvalkosten door Peelgemeenten? Hierbij de kanttekening dat dit thema dan opgepakt zou moeten worden samen met andere rekenkamers uit de Peelgemeenten, met name die uit Helmond. Inmiddels hebben wij vernomen dat de rekenkamer Helmond dit onderwerp niet gekozen heeft als onderzoeksthema voor het komend jaar, waardoor dit onderwerp voorlopig uit beeld is.
- nr.15. Duurzaamheidsbeleid
- nr.16 Het kiezen van de juridische weg; een juiste keuze?

Onderwerpen van inwoners

De volgende onderwerpen zijn door inwoners aangedragen:

- a. "Ons Deurne slipt dicht met auto's"
- b. Omzet en winst van zorgaanbieders
- c. Idee om het spoor door Deurne ondergronds aan te leggen

Deze onderzoeksvoorstellen / ideeën hebben we integraal opgenomen in bijlage 1.

Hoewel aan elk van de voorstellen wel een onderzoekscomponent zit, vinden wij het als rekenkamer niet in de rede te liggen om hier nader onderzoek voor te plegen.

Eenzijds niet omdat de door ons gekozen onderwerpen beter voldoen aan de gestelde criteria, maar ook omdat het eerder op de weg ligt van het college om hier nadere duiding aan te geven. Dat gaat dan met name over de twee eerste onderwerpen.

Wij vragen het college om meer informatie te geven over deze twee onderwerpen. En zullen dien dan op de beide bewoners terug koppelen.

Het derde onderwerp zien wij vooral als een oproep aan de gemeente (dus ook uw raad) om dit te overwegen. Mocht dat al tot actie leiden, dan is daarna uiteraard financieel en technisch onderzoek nodig. Het ligt niet op de weg van de rekenkamer om dit onderzoek te doen.

Wij zitten de inwoners hiervan op de hoogte stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamer Deurne,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Frits van Vugt', with a large, sweeping flourish at the end.

Frits van Vugt, voorzitter

Ingekomen onderzoeksonderwerpen

1. Rekening gehouden met demografische ontwikkelingen? (Deurne NU)

Toelichting fractie: In hoeverre wordt in het beleid van de gemeente Deurne (genoeg) rekening gehouden met demografische ontwikkelingen, met name gelet op vergrijzing i.c.m. zorg? Moeten we niet terug naar bejaardentehuizen?

Toelichting: Gezien de ontwikkelingen demografisch en de boodschap dat over een aantal jaren er ontzettend veel 65+'ers en 75+'ers meer zullen zijn dan nu, is het volgens ons goed nu al te kijken hoe we daar als Deurne het best op in kunnen spelen en beleid hierop aan kunnen passen.

Reactie Rekenkamer:

Uit de toelichting vanuit de fractie blijkt dat deze vraag met name betrekking heeft op de woningbouw in Deurne en het buitengebied en de mate waarin hierbij rekening wordt gehouden met de vraag of voldoende voorzieningen in de buurt aanwezig zijn voor deze groeiende doelgroep. De rekenkamer doet onderzoek naar de effectiviteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van beleid. Het in beeld brengen van de impact van de vergrijzing op huisvesting is van een andere orde en daarom geen specifieke rol voor rekenkameronderzoek. De impact van de vergrijzing zou het college in beeld moeten hebben. De raad kan het college verzoeken om dit in beeld te brengen en bij besluiten over huisvesting en voorzieningen goed te letten op (en het college te bevragen op) de demografische aspecten. Overigens vallen bejaardentehuizen (inmiddels: verzorgingstehuizen) buiten de competentie van gemeenten en daarmee ook buiten de scope van onze rekenkamer.

2. Transparantie gemeentelijk huishoudpotje (Deurne NU)

Toelichting fractie: In hoeverre is de transparantie van het 'huishoudpotje' van de gemeente Deurne voor de burger te begrijpen en zijn daar mogelijkheden tot verbetering?

Toelichting: Ondanks dat voor ingewijden de begroting en de jaarrekening mogelijk goed te volgen zijn en de accountant zijn licht over de jaarrekening laat schijnen, vragen wij ons af in hoeverre de begroting (een van de belangrijkste documenten van het jaar) en de jaarrekening door burgers te begrijpen zijn en überhaupt gelezen worden (ook gezien de nogal forse omvang o.a. i.v.m. wettelijk verplichte onderdelen). Zijn er mogelijkheden of ideeën losse stukken of grote projecten duidelijker separaat, beknopter aan de burger uit te leggen.

Reactie Rekenkamer:

Of het 'huishoudboekje' van de gemeente te begrijpen is, is een kwestie van goede communicatie. Dat is primair de rol van het college (en indirect de raad), minder van de rekenkamer.

Of dat de begroting en jaarrekening voldoende transparant zijn, is wel een thema dat zich leent voor rekenkameronderzoek.

Het is belangrijk dat de raad goed kan (bij)sturen op de P&C-instrumenten (vooral op de programmabegroting) en zijn controlerende rol goed kan uitoefenen (vooral aan de orde bij de

jaarstukken) en of deze documenten voor derden transparant zijn. En ook of de begroting goed aansluit bij de ambities uit het raadsprogramma.

Dat zou een prima onderwerp voor een rekenkameronderzoek kunnen zijn. Bijv. toegespitst op de drie w-vragen: Hoe SMART, consequent en coherent zijn raadsprogramma, programmabegroting, tussenrapportages en jaarstukken, in termen van de drie w-vragen:

- *Wat wil de gemeente op korte en (middel-)lange termijn bereiken?*
- *Wat gaat ze daarvoor doen?*
- *Wat gaat dat kosten?*

Plus: zijn ze een goede doorvertaling van, en geven ze voldoende monitoring aan het raadsprogramma?

Een dergelijk onderzoek kan goede handvatten geven voor de sturing (vanuit de raad) op en monitoring van de effectiviteit en doelmatigheid van beleid en uitvoering. Juist aan het begin van de nieuwe raadsperiode is het momentum om dat te doen. Er ligt een relatie met onderzoeksvraag 11.

3. Zijn regelingen en subsidies bekend? (Deurne NU)

Toelichting fractie: In hoeverre zijn de regelingen die er zijn bekend bij de mensen voor wie de regelingen zijn bedoeld? Zijn er manieren om aanvragen simpeler te maken?

Toelichting: Soms proberen we als gemeenteraad weer een nieuwe regeling of nieuw beleid te maken voor een enkeling die buiten de boot valt. Niet dat dat persé slecht is, maar zouden we de meeste mensen niet al helpen met de reeds bestaande regelingen. Vandaar de vraag of de bestaande regelingen/ subsidies en/of hulporganisaties die er al zijn, genoeg bekend zijn bij de mensen voor wie de diverse regelingen zijn bedoeld. Hier kan het gaan om het subsidiebeleid, maar ook bijv. armoedebeleid.

Reactie Rekenkamer:

Een onderzoek naar de bekendheid van bestaande regelingen is vrij smal van opzet. Aard van de vraag leent zich beter voor analyse door het college of een omnibus-enquête. Wel zou overwogen kunnen worden om dit vraagstuk qua onderzoek in te bedden in een breder thema, nl. dat van de communicatiestrategie van de gemeente.

4. Welke grondpolitiek? (Deurne NU)

Toelichting fractie: Zijn er handvaten om te kiezen voor een bepaalde vorm van grondpolitiek (passief, faciliterend, actief)? Hoe staat het grondbeleid van de gemeente Deurne tegenover een 'best practise'/ gemeentes in de regio?

Ruimtelijk staat Nederland en ook de gemeente Deurne voor belangrijke opgaves. Ruimte is schaars en kan maar één keer vergeven worden. Grond is nodig voor woningbouw, de energietransitie, natuur, etc. etc. Zijn er handvaten of kan de rekenkamer ons helpen middels een tool of iets dergelijks te bepalen welke vorm van grondpolitiek op welk moment naar de omstandigheden het best is?

Reactie Rekenkamer:

Het succes van een type grondpolitiek wordt voor een heel groot gedeelte bepaald door externe omstandigheden waar een gemeente geen invloed op heeft. Bijvoorbeeld rente en bouwkosten. Actieve grondpolitiek leidt tot hoge(re) risico's. In hoeverre een gemeente bereid is die risico's te

nemen, is een politieke keuze. De tools waarom gevraagd wordt zijn ruimschoots beschikbaar in diverse publicaties.

Opgemerkt: In de begroting staat: "actieve grondpolitiek hanteren we waar het strategisch kan, waar de risico's te beheersen zijn" (Programma 3, p. 37) : De raad kan deze informatie aan het college vragen.

5. Benchmark doorlooptijd beoordeling vergunningsaanvragen (Deurne NU)

Toelichting fractie: Hoe staat de gemeente Deurne t.o.v. andere gemeente(s) als het gaat om doorlooptijd beoordeling vergunningsaanvragen voor de verschillende vormen van vergunningverlening (bijv. omgeving, bouw, milieu)? Toelichting: vaak krijgen wij als fractie van inwoners te horen dat vergunningverlening in de gemeente Deurne ontzettend lang duurt, ook in vergelijking met andere buurgemeentes van dezelfde grootte (Peel en Maas, Asten, Gemert-Bakel, etc.). De vraag van ons is of dit daadwerkelijk zo is en hoe dit te verbeteren is.

Reactie Rekenkamer:

Dit onderwerp leent zich voor een rekenkameronderzoek. Is er bijvoorbeeld een kwaliteitshandvest? Zijn de werkprocessen adequaat beschreven? Zijn deze feitelijk doelmatig? Is het inderdaad zo dat vergunningverlening bij buurgemeenten sneller gaat? En zo ja, waar zitten in Deurne de bottlenecks? N.B. Een benchmark kan hiervan deel uitmaken, maar daarvoor is de medewerking van andere rekenkamers in de regio, dan wel beschikbare informatie vanuit de omliggende gemeentebesturen, cruciaal.

6. Hoe te sturen op gemeenschappelijke regelingen? (Deurne NU)

Toelichting fractie: Hoe kan een raad sturen in de te ontvangen informatie vanuit GR'en? Hoe moet dit er dan uitzien? Hoe haalt de raad hiervoor de juiste informatie bij elkaar?

Toelichting: GR'en, ook wel de minst democratisch gekozen bestuursorganen, nemen veel taken over van de gemeente, waarvoor ook flinke sommen geld betaald worden. Op welke manier kun je het best sturen en toch enige vorm van invloed uitoefenen op deze organisaties?

Reactie Rekenkamer:

Vanuit de griffiers van de Peelgemeenten loopt al de actie om te bezien hoe de gemeenteraden beter aan de knoppen van Verbonden partijen kunnen draaien. Geadviseerd wordt om deze verbetering af te wachten.

Overigens is er in 2019/2020 een onderzoek geweest van de rekenkamers in de regio naar de mogelijkheden voor gemeenteraden om sturing te geven aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.¹

7. Financiële consequenties verhuizing retailbedrijven (50PLUS)

Toelichting fractie: Wat zijn de financiële consequenties zijn van de eventuele verhuizing van retailbedrijven zoals Coppelmans, Praxis en Welkoop naar de daartoe geplande locatie ten noorden van de Helmondsingel? Wat kunnen de effecten zijn van het consumentengedrag naar aanleiding van zo'n verhuizing?

---

¹ Rekenkamers Zuidoost-Brabant, *Draaien aan de knoppen van de ODZOB; onderzoek Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant*, maart 2020.

Reactie Rekenkamer:

De (re)locatie van perifere detailhandel is een beleidsvraagstuk waar de raad aan het college van B&W kan verzoeken een businesscase voor op te zetten. Een dergelijke onderbouwing ligt ook voor de hand. De effecten van consumentengedrag vallen binnen een dergelijke businesscase.

Dit is dus geen onderzoek voor de rekenkamer. Bovendien acht de rekenkamer het niet gewenst thans onderzoek te doen – deze ontwikkeling is namelijk nog volop gaande.

8. Verspillingkosten afval door Peelgemeenten? (50PLUS)

Toelichting fractie: Peelgemeenten betaalden jarenlang te veel voor afvalwerking met als gevolg dat miljoenen euro's zijn verspild. Hoezo te veel miljoenen verspild, het te veel betaalde terug vorderen is toch een optie, en/of de toekomstige prijzen verlagen? Zie bijgaand artikel in het Eindhovens Dagblad van 15 april j.l.²

Reactie Rekenkamer:

Het betreft hierbij zowel de relatie tussen de gemeenten en de gemeenschappelijke regeling Blink, als de relatie tussen de gemeenschappelijke regeling en de afvalverwerker PreZero.

Naast de vraag of er terecht is nagelaten om Europees aan te besteden (en zo niet: of en zo ja, wat dit de gemeenten extra heeft gekost), is het de vraag of de governance afspraken tussen Blink en de 9 Peelgemeenten op orde zijn.

Er is over de kwestie flink wat te doen in de regio. D.m.v. een raadsinformatiebrief van Blink aan de raden (van 19 april jl.) zijn de gemeenteraden geïnformeerd over diverse rapporten over deze zaak en over de stappen die Blink gaat zetten.

De rekenkamer acht deze kwestie zeker onderzoekwaardig. Wel is het van belang dat de meeste rekenkamers van de Peelgemeenten dan daar ook aan meedoen, die van Helmond zeker niet uitgezonderd.

9. Onderzoek naar de effecten van het gevoerde jongeren/ ouderenbeleid

(VVD)

(Toelichting door RK o.g.v. gesprek met VVD-fractie op 1 mei:) Er gaat heel veel geld om in de jeugdzorg en in voorzieningen voor ouderen en WMO. Wordt het geen tijd daar eens goed naar te kijken? Er komen allerlei ontwikkelingen op de jeugdzorg af (o.a. grotere regio). Wat betekent dat voor onze gemeente? Is het pad dat cliënten doorlopen (i.h.k.v. WMO en jeugdzorg) wel adequaat?

Reactie Rekenkamer:

Zowel de kostenontwikkeling in het sociaal domein als de vraag naar de doelmatigheid en effectiviteit van de lokaal gefinancierde zorg (WMO, jeugdzorg) zijn relevante onderwerpen. Dat geldt ook voor de vraag of de toegang tot de zorg (via Zorg in Deurne) goed is georganiseerd.

Op dit moment zijn er onvoldoende aanwijzingen dat hier grote problemen of risico's zijn. De rekenkamer wil op dit punt wel de vinger aan de pols houden. Maar vooralsnog is er geen reden voor een rekenkameronderzoek.

---

² <https://www.ed.nl/helmond/peelgemeenten-betaalden-jarenlang-te-veel-voor-afvalwerking-miljoenen-verspild~a8a13a10/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

10. Onderzoek naar het effect van de aanpak van (ondermijnende) criminaliteit (VVD)

(Toelichting door RK o.g.v. gesprek met VVD-fractie op 1 mei:) Deurne kent een groot buitengebied, waarbij de kans groot is dat er ondermijnende activiteiten plaats vinden. Sowieso zijn er signalen dat de ondermijnende criminaliteit toeneemt.

Reactie Rekenkamer:

Het klopt dat de ondermijnende criminaliteit grote zorgen baart. Politie, justitie en gemeenten hebben hier een belangrijke onderzoeks-, opsporings- en handhavingstaak. Veel aspecten hiervan worden bovenlokaal uitgevoerd.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is een van de speerpunten van de zes Peelgemeenten (integraal veiligheidsbeleid), maar krijgt ook aandacht binnen het sociaal beleid (jonge aanwas). Vooralsnog kent de rekenkamer geen signalen dat er problemen zijn bij de aanpak. Vandaar dat dit thema nu geen prioriteit heeft.

11. Onderzoek naar welke raads- en collegedoelstellingen zijn gehaald en welke niet (en wat de reden daarvan is) (VVD)

Reactie Rekenkamer:

Het is op dit moment nog te vroeg om te bezien welke raadsdoelen zijn gehaald, aangezien hiervan pas een jaar is verstreken. De rekenkamer ziet wel een mogelijkheid om dit thema te verbreden tot de vraagstelling die de rekenkamer heeft geformuleerd bij onderzoeksonderwerp 2: vanuit het raadsprogramma bezien of de doelen/ambities wel SMART zijn en gemonitord kunnen worden via de P&C cyclus.

12. Woningbouwopgave in relatie tot Deurnese karakteristiek (DOE!)

Toelichting fractie: In het raadsprogramma schrijft de raad dat zij het belangrijk vindt om het karakter van Deurne te behouden. Heeft de gemeente momenteel voldoende instrumentarium om de Deurnese maat/ karakteristiek te behouden? Wat is de invloed van de grote woningbouwopgave in de regio hierop?

Reactie Rekenkamer:

Het behouden van de Deurnese maat is een politieke keuze, en in die zin geen onderwerp van onderzoek door de rekenkamer. De commissie Welstand kan hierbij mogelijk een actieve bijdrage leveren.

Het is niet aan de rekenkamer om hier een onderbouwing voor te geven, noch om te bepalen welke ruimtelijke ontwikkelingen of woningbouwopgave daar wel of niet aan voldoen.

13. Juiste keuzes bij vervangingsinvesteringen openbare ruimte? (DOE!)

Toelichting fractie: Heeft de gemeente in het verleden de juiste prioriteiten gehad bij vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte? Als voorbeeld noemen we de Soemeersingel. Hadden de middelen voor dit project niet beter elders geïnvesteerd kunnen worden om grotere stappen te zetten? Wat betekent dit voor de prioritering bij de grote operatie van de openbare

ruimte die er nog aankomt? (Het is ook een bevinding van de accountant dat vervangingsinvesteringen achterblijven bij de getroffen voorzieningen)

Reactie Rekenkamer:

Een onderzoek naar vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte is een interessant onderwerp voor onderzoek. Zeker in het licht van de bevinding van de accountant. Heeft de gemeente Deurne actuele beheer- en onderhoudsplannen? Zij deze reëel en zijn ze financieel vertaald naar de meerjarenbegroting? Is er in de raad een discussie geweest over de verschillende onderhoudsniveaus en zijn voorafgaand aan de keuzes verschillende scenario's doorgerekend?

14. Hoe doelmatig is ICT-beleid en -uitvoering? (PGP Deurne)

Toelichting fractie: Onze eerste onderzoeksuggestie betreft het ICT-beleid en de ICT-infrastructuur van de gemeente Deurne. Jaarlijks zien wij in de begroting een aanzienlijke vraag naar middel om de digitale werkprocessen, dienstverlening en veiligheid op peil te houden. Organiseren we dit als gemeente op de juiste (eigen) schaalgrootte of is samenwerking met buurgemeenten hierin een betere verdeling van kosten en risico's? Met andere woorden: hoe doelmatig is ons beleid hierin en staan de kosten in verhouding tot de schaalgrootte van een gemeente als Deurne?

Reactie Rekenkamer:

De digitalisering van de overheid gaat in een steeds hoger tempo. Tot op heden organiseert Deurne haar ICT-infrastructuur zelf. Dat is best bijzonder voor een gemeente van deze schaalomvang. Wij denken dat het college van B&W er goed aan doet een businesscase te maken waarin de genoemde vragen aan de orde komen. De raad kan daar natuurlijk ook om verzoeken. Het onderwerp leent zich minder goed voor een rekenkameronderzoek.

15. Duurzaamheidsbeleid: maken we de juiste keuzes? (PGP Deurne)

Toelichting fractie: Vanuit de invalshoek dat niet te veel geld wordt uitgegeven, maar juist te weinig. Als voorbeeld: ca. 1 miljoen euro van budget voor 2022 is overgeheveld naar 2023 omdat de middelen niet zijn aangewend. Tegelijkertijd naderen voor het klimaatbeleid belangrijke jaartallen (2030 en later 2050). Maken we als gemeente wel de juiste keuzes/prioriteiten om (inter)nationale doelstellingen op het gebied van energieneutraliteit tijdig te kunnen bereiken? Het maatschappelijk belang daarvan voor de generaties na ons is groot.

Reactie Rekenkamer:

De vraag of de gemeente de juiste keuzes maakt om de klimaat- en duurzaamheidsdoelen te halen is primair een politieke, en niet een die op de weg van de rekenkamer ligt. Wel kan de rekenkamer onderzoeken of de verwachtingen en ambities voor de energietransitie /duurzaamheid uitkomen of niet, en in hoeverre Deurne met de genomen maatregelen voldoende op weg is om deze doelen te halen. En welke knelpunten daarbij opdoemen en welke succesfactoren relevant blijken.

16. Het kiezen van de juridische weg; een juiste keuze? (Deurne Transparant)

Toelichting fractie: De gemeente Deurne heeft de reputatie nog vaak de juridische weg te bewandelen. En daarbij haalt Deurne bij de Raad van State niet zelden bakzeil. Transparant Deurne zou graag eens tegen het licht houden wat deze voorkeur van de formeel juridische weg ons kost

en/of oplevert. Ook de positionering van Deurne hierin t.o.v. andere gemeenten lijkt ons interessant. Kiezen we vaker de juridische weg? Verliest Deurne meer zaken? Hoe is het budget van Deurne in verhouding tot andere gemeenten. We vinden het van belang omdat het enerzijds veel kost en anderzijds ongetwijfeld ook veel burgers afschrikt.

Als voorbeeld kijken we o.a. naar het getouwtrek rondom de Peelbloem van Harrie Bouwmans of rondom de Hazeldonksedreef met de families Goossens en Van Wieringen. Dit laatste traject heeft de gemeenschap wellicht € 1.000.000,00 gekost of meer.

Reactie Rekenkamer:

Volgens de rekenkamer gaat het over de vraag in hoeverre de gemeente bij geschillen over RO-vraagstukken voornamelijk gebruik maakt van de juridische weg om tot geschillenoplossing te komen of via de weg van mediation.

Een rekenkameronderzoek daarnaar is mogelijk. Dat zal zich dan vooral toespitsen op de afwegingen tussen mediation en een juridische procedure.

Daarnaast is het mogelijk een onderzoek te doen naar de kwaliteit van de RO-besluiten tegen de achtergrond van rechterlijke beslissingen hierover. Dat zou zich vooral richten op de leerpunten uit de jurisprudentie en de mate dat de gemeente zich deze leerpunten ter harte neemt.

17. De gang van zaken rondom de subsidie van stichting de Keertwending

(Deurne Transparant)

Toelichting fractie: Verwezen wordt naar een aantal raadvragen van DT aan het college (zie: [bijlage 1](#))

Reactie Rekenkamer:

Over deze kwestie is een drietal vragen gesteld en inmiddels ook al beantwoord (nrss. 2305, 2314 en 2325). De rekenkamer ziet daarom geen reden om nader onderzoek te doen naar deze kwestie.

Indien bedoeld wordt op mogelijke integriteitsschendingen, dan is rekenkameronderzoek zeker niet de juiste weg om die te onderzoeken - daar zijn andere wegen voor.

18. Ons Deurne slipt dicht met auto's (inwoner)

Toelichting inwoner: Er komt steeds meer autoverkeer door Deurne. Deurne trekt dit aan door onder meer het vrij parkeren in en om het centrum (m.u.v. het Wolfsplein tot 13.00 uur) en bij het station. Forensen, vooral uit Helmond e.o. stappen hier op de trein. In Helmond kost parkeren bij het station € 6,75 per dag. Daarvoor kun je goedkoop naar Deurne rijden, vrij parkeren en op de trein stappen. Opvallend is dat het parkeerterrein bij het station in Helmond nagenoeg leeg is.

Stationsstraat, Heuvelstraat en Europastraat hebben te smalle fietsstroken waar de fietsers moeten manoeuvreren of uitwijken naar het voetpad. Dit is gevaarlijk voor de fietsers én voetgangers.

Er wordt in Deurne veel te hard gereden, vooral in de avonduren. Binnen de bebouwde kom zou 30 km veel veiliger zijn. En minder milieubelastend.

Enkele straten zijn autoluw. Dat zouden er meer mogen zijn. Een richtingsverkeer zou ook een stuk schelen.

Ik hoop dat Deurne zijn best gaat doen om in de toekomst ons Deurne voor haar bewoners leefbaar te maken en te houden.

19. Omzet en winst van zorgaanbieders (inwoner)

Zorgaanbieders lijken meer dan nodig te verdienen.

Waarom deze kosten, die bij Gemeente terechtkomen, niet in eigen hand c.q. onderzoeken hoe het goedkoper kan.

De mensen die er werken krijgen geen km vergoeding ! Krijgen een laag salaris en moeten zelf voor vervanging zorgen als zij eens niet kunnen.

Controles zijn er zogenaamd maar in werkelijkheid weinig. Omzetten van zorgaanbieders binnen de gemeente zijn werkelijk hoog en marges eveneens. Gemeente schraapt al het geld bij elkaar om deze zorgaanbieders te betalen en de verdiensten zie je uitgestraald worden in dure panden, autobezit en aandeelhouders.

Mij dunkt een onderzoekje waard.

20. Idee om het spoor door Deurne ondergronds aan te leggen (inwoner)

In Deurne gaat in de toekomst veel veranderen. In de krant heb ik gelezen dat er in de komende 7 jaar 1000 tot 5000 woningen bij kunnen gaan komen. Dat betekent 2.000 tot 10.000 extra bewoners op de huidige 32.000, waarvan er 25.000 in Deurne centrum wonen.

Behalve dat dit veel invloed gaat hebben op de sfeer en de onderlinge samenhang van de bewoners gaat dit ook veel impact hebben op de natuur/het buitengebied van deze nog 'groene' plattelandsgemeente. Past deze ontwikkeling bij de visie die we hebben over hoe Deurne zich moet ontwikkelen in de toekomst?

Om het platteland te 'sparen' zou de uitbreiding met 1000 tot 5000 huizen naar mijns inziens te realiseren zijn wanneer in plaats van een spoortunnel, het spoor ondergronds zou gaan. Vanaf de bossen bij het Rijtven tot voorbij de Zeilberg.

Op de ontstane 'ruimte' kan dan woningbouw gerealiseerd worden en andere functies die voor het toekomstige dorp van belang zijn (denk aan sport en lichaamsbeweging wat nu een beetje weggemoffeld is op een industrieterrein).

Voordeel van deze inpassing is dat de St-Jozef en Deurne centrum tot één geheel gesmeed kunnen worden. Een ander zeer belangrijk voordeel is dat de treinen met explosieve lading nu ondergronds Deurne passeren. De kans op een catastrofaal ongeval neemt hiermee af.

De nieuwe woningen liggen allen dicht bij het station en daarmee kan autobezit worden beperkt.

Natuurlijk zijn hiermee hoge kosten gemoeid en wordt het idee daarom al snel door onze nog altijd 'zuinige/bescheiden' inwoners als onbetaalbaar afgedaan. Het zou mooi zijn als het idee toch een kans gaat krijgen. Als peelmunicipaliteit kunnen we zeker ook op onze strepen gaan staan lijkt me. Voor het rijk en de bedrijven zou het veel voordelen bieden om voor deze oplossing te kiezen. Op deze manier wordt Deurne niet de 'dupe' van ongebreidelde uitbreiding aan de randen van de bebouwing ten koste van natuur en platteland, maar kan het zelf ook voordeel hebben van deze verandering.

Mijn vraag aan de rekenkamer is om door te rekenen wat de kosten gaan zijn van dit plan en misschien om uit te zoeken hoe het gefinancierd zou kunnen worden.

Ik hoor graag of mijn voorstel in behandeling genomen wordt.

Bijlage 1 (behorende bij vraag 17)

Deurne Transparant: **Verkeerd informeren van de gemeenteraad.**

Toelichting: “Deze raadvraag borduurt voort op de vragen RV-2266, RV-2305, RV-2325 en RV-XXXX. Eerder al werd in antwoorden op technische vragen een subsidie van € 28.000 onvermeld gelaten. Gezwegen werd ook over het feit dat de gemeente Deurne invloed had op eenzelfde financiële bijdrage van € 28.000,- vanuit de gemeente Weert. Maar daar houdt het niet bij op:

In antwoord op RV-2305 stond dat de gemeente Deurne géén betrokkenheid heeft gehad bij de totstandkoming van het werkbezoek van Staatssecretaris Wiersma op 1 november 2021 aan de Keertwending. Dit werkbezoek is van belang omdat het wordt gebruikt om geloofwaardigheid toe te dichteren aan de unieke werkwijze van de stichting:

- Het is de basis van een heus media offensief: een krantenartikel in Eindhovens Dagblad en Weekblad voor Deurne ten tijde van de subsidieaanvraag.
- Het bezoek wordt expliciet gebruikt als motivering in de subsidieaanvraag van november 2021.
- Het bezoek staat ook expliciet genoemd in het verkiezingsprogramma van politieke partij DOE! eind 2021 begin 2022!
- In de commissie Samenleving & Bestuur van 1 dec 2022 wordt het met bovengenoemd doel aangehaald door raadslid Verbakel van DOE!

De gemeente ontkent officieel betrokkenheid. Echter in antwoord op vragen die de fractie Transparant Deurne gesteld heeft aan het ministerie krijgen we terug dat het werkbezoek van de staatssecretaris op uitnodiging van een wethouder van de gemeente Deurne heeft plaatsgevonden. Zie bijlage.

1. Kunt u duidelijkheid verschaffen over de totstandkoming van dit werkbezoek? Heeft de wethouder de staatssecretaris toch uitgenodigd? Zo ja, hoe kan het dan dat de gemeenteraad onjuist is geïnformeerd?
2. Wat was het doel van het bezoek van de staatssecretaris?
3. Hoe vaak nodigt de gemeente Deurne een staatssecretaris uit? En hoe vaak wordt een staatssecretaris uitgenodigd bij een initiatief dat nog van de grond moet komen?

Transparant Deurne neemt het college van B&W kwalijk dat in TV-2241 de eerste subsidie aan de Keertwending verzwegen is. We nemen het college zeer kwalijk dat er geen openheid is gegeven over de achtergrond van de pilot in het licht van het koploperstraject. We nemen het college uiterst kwalijk dat er gelogen is over het bezoek van de staatssecretaris.

Voor Transparant Deurne voelt het alsof wij onderdeel zijn van een uitgekookt plan. Een façade, die tot doel heeft geloofwaardigheid te leggen onder een besluit:

- We nodigen een staatssecretaris uit net voor de eerste subsidie-aanvraag
- We wekken de indruk dat er diverse samenwerkingspartners en mede-financiers betrokken zijn bij de pilot, terwijl achter de schermen feitelijk alleen de gemeente Deurne financieel aan zet is.
- We zijn nergens open en transparant. Niet vooraf in de ambtelijke adviezen, niet achteraf wanneer er vanuit de gemeenteraad vragen gesteld worden.

4. Wat is de reactie van het college van B&W op deze aanneming? Is een doelstelling van de uitnodiging aan de staatssecretaris geweest om geloofwaardigheid toe te kennen aan de stichting in oprichting?”